

Boligsocial helhedsplan for Charlottekvarteret perioden

1. august 2020 – 31. juli 2024

1. Afdelingens/boligområdets problemkompleks, herunder målgrupper og problematikker, der bør adresseres i den planlagte indsats.

Charlottekvarteret – Kvarteret i byen

Der er i godt 20 år blevet arbejdet boligsocialt i Charlottekvarteret, heraf snart 12 år med en boligsocial helhedsplan for området. I samme periode er boligmassen blevet gennemrenoveret og i august 2017 sluttede ringen med indvielsen af Råderum - et omfattende infrastruktur- og miljøprojekt, der har løftet uderummet i kvarteret betydeligt. Samlet set har tiltagene bidraget til at løfte Charlottekvarteret til et bedre boligområde med særligt gode betingelser for udendørs udfoldelse i trygge omgivelser. I 2017 opnåede Charlottekvarteret tilmed, for en kort bemærkning, at komme af ghettolisten – desværre kun indtil kriterierne blev ændret i Regeringens ghettoudspil i marts 2018 (jfr. tabellen nedenfor, hvor udviklingen siden seneste prækvalificering er angivet). Høje-Taastrup Kommune og boligorganisationerne (VIBO og DFB v. Domea) vil målrettet gå efter at få Charlottekvarteret af ghettolisten inden 2024. Neden for følger et forslag til aktiviteter rettet mod dette formål, samlet under overskriften 'Charlottekvarteret – Kvarteret i byen'.

Problemkompleks

Nedenstående oversigt over udslagsgivende kriterier på ghettolisten viser, at problemerne i Charlottekvarteret særligt er mængden af kriminelle, ikke-vestlige indvandrere og efterkommere heraf, samt det lave uddannelsesniveau. Både ledighed og indkomstniveau er desuden så tæt på grænseværdierne, at fokus på disse er nødvendige.

År\Ghetto-kriterier	Beboere	Udenfor arb.marked > 40 %	Dømte ≥ 1,98 %	E & I ikke-vestlige > 50 %	Kun grundskole > 60 %*	Gns. indkomst < 55 %
2015	1741	42,1	4,2	52,6	48,3	67,7
2018	1753	35,6**	1,99	53,6	70,2	57,1*** (2017)

* Ændring i kriterierne for meritering af udenlandsk uddannelse.

** 2016-2017.

*** 2017. Relativt fald i bruttoindkomst skal ses i forhold til stor lønstigning blandt de højestlønnede generelt i regionen.

Helt generelt vil ambitionen i en ny helhedsplan for Charlottekvarteret være at skærpe og øge volumen af det tværgående samarbejde både strategisk og i den daglige praksis for at opnå størst mulig synergieffekt. Dels ved at arbejde på tværs af boligsociale indsatser i kommunen og på tværs af kommunegrænser; øget koordinering ift. den kommunale kernerdrift; ved strategiske partnerskaber med private virksomheder, organisationer m.fl. i en større skala end for Charlottekvarteret isoleret set og ikke mindst ved at arbejde på tværs af sektorer helt generelt. Hertil vil tilgangen i endnu højere grad være faciliterende med et målrettet fokus på forankring igennem partnerskaber.

'Tryghed og Trivsel'

Graden af tryghed og trivsel i Charlottekvarteret følger i nogen grad niveauet i andre kvarterer med boligsociale helhedsplaner - der betragtes under et afviger en del fra landsgennemsnittet. Ifølge politiets tryghedsundersøgelse (2018) er fordelingen af tryghed/utryghed således henholdsvis 87/9(%) for hele landet og 69/19 for 'særligt udsatte boligområder' (områder udpeget af politiet i henhold til niveauet af kriminalitet). Charlottekvarteret er ikke på politiets liste i 2018, men ligger i henhold til rapporten *Charlotteager - Tryghed og trivsel - 2018*, sammen med de øvrige kvarterer med boligsociale helhedsplaner, på samme niveau som angivet i politiets rapport (70/20 i Charlottekvarteret overfor 73/17 for kvarterne generelt). Alene disse opgørelser er nok til at rette fokus mod tryghedsskabende faktorer i Charlottekvarteret. Ud fra de fleste parametre afviger Charlottekvarteret ikke nævneværdigt fra de andre områder med boligsociale helhedsplaner. Der er imidlertid en tendens til større utryghed i de åbne, grønne

områder, større social og geografisk marginalisering i forhold til det omgivende samfund i Charlott kvarteret (mindre tillid til offentlige institutioner, ringere deltagelse i kommunalvalg, svagere relationer til personer uden for kvarteret.

Der bør derfor fortsat sættes ind i forhold til trygheden internt i boligområdet, i forhold til beboernes netværk og relationer til det omgivende samfund, samt i forhold til det offentlige image.

Hertil kommer at indsatsområdet har som hovedmål at fastholde og samtidig at tiltrække ressourcer stærke beboere og familier – og få det gjort i en udstrækning, der har konsekvenser i forhold til ghettolisten. En forudsætning for dette er dels at gøre området endnu mere attraktivt og at kommunikere dette til mulige tilflyttere.

A. Kvarteret i byen – boligsocialt fokus i byudviklingen.

Byudviklingen i og omkring Charlott kvarteret vil de kommende år få særlig stor betydning for boligområdet: en planlagt omlægning og salg af bebyggelse i kvarteret; sammenlægning af lokale skoler i 2021 i det nye byudviklingsområde Nærheden; det høje tempo i udviklingen af dette område og en resulterende, lokal befolkningsforøgelse; ophedningen af boligmarkedet i hovedstadsområdet, hvilket igen afstedkommer en øget ulighed særligt ift. beboere i Charlott kvarteret. Hertil kommer at DFB og VIBO i samarbejde med Høje Taastrup Kommune har aftalt at igangsætte arbejdet med en frivillig udviklingsplan, hvor de tre parter i fællesskab ser på hvor Charlott kvarterets udviklingspotentiale ligger, hvordan området kan kobles bedre sammen med hhv. Hedehusene og Nærheden og hvordan den fremtidige strategi for boligomdannelse bedst sikrer Charlott kvarteret som et stærk, trygt og attraktivt sted at bo og færdes. Derfor er der i den kommende periode løbende behov for at arbejde strategisk og lokalt med koblingen af det boligsociale til de forestående fysiske og demografiske forandringer i byen. Her under for løbende at kunne udvikle nye synergier ift. at udvikle kvarterets tilknytning til det omgivende samfund. Det er derfor nødvendigt at afsætte ressourcer af til løbende engagement i udviklingen og understøttelse af disse tværsektorielle tiltag.

B. Facilitering af naboskab, sammenhængskraft og lokalt demokrati

Mangfoldigheden kulturelt og socialt i Charlott kvarteret og i det omkringliggende lokalsamfund er i sig selv en udfordring. Opsplitningen og stigmatiseringen, der foregår både i og omkring boligområdet, viser, at nogle af de vigtigste elementer i skabelsen af trivsel og tryghed er aktiviteter, der går på tværs af skel. Basalt handler dette om at skabe adgang til såvel fysiske som sociale rum og om at koordinere, facilitere og udvikle samarbejde og aktiviteter omkring disse rum. Etablerede traditioner omkring højtider og begivenheder, lokalt foreningsliv og kommunale initiativer omkring sundhed, job og økonomi samt ikke mindst nye, lokale initiativer omkring forældre netværk til styrkelse af forældre ansvar i kvarteret vil få bedre forankringsvilkår med en sådan bredere fokuseret aktivitet.

C. Image og kommunikation

I bestræbelserne på at ændre beboersammensætning er det nødvendigt at løfte de aktuelle sociale udfordringer, men samtidig også at kommunikere at lokalområdet allerede er attraktivt. På dette grundlag, er det vigtigt at kommunikere autentiske og opbyggelige narrativer omkring kvarteret som et led i den gennemgående empowerment-strategi, der igen understøtter positiv identitet og lokalt ejerskab, og som samtidig fungerer som afstigmatisering af området. Kommunikationen foregår via sociale medier og lokalpresse og knyttes samtidig til begivenheder i det lokale byområde, hvor beboerne er positive bidragsydere.

'Kriminalpræventiv indsats'

Ifølge ghetto-statistikken ovenfor er andelen af dømte halveret. BL-tallene viser, at der i perioden 2014 til 2018 er sket et fald i både afgørelser (fra 92,7 til 34,3/1000), sigtelser (fra 145,4 til 43/1000) og sigtede (fra 50,4 til 28,7/1000). Den positive udvikling underbygges yderligere af politiets statistik (POLMAP-lite) over sigtede mindreårige (12-17-årige) fra Charlott kvarteret. Mens der i 2014 var 53 sigtede, var der kun 6 i 2018. Ikke desto mindre er antallet som vist fortsat for højt og de unge fra boligområdet er desværre stadig stærkt underrepræsenteret i foreningslivet og kommunale klub- og ungdomsskoletilbud, og finder ikke ved egen hjælp vej til fritidsjob - to fritidsaktivitetsformer, der, ud over hvad de besidder af gode kvaliteter i sig selv, kan bidrage til at holde de unge væk fra kriminalitet.

Både statisk og udsagn fra SSP bekræfter at kriminaliteten dog fortsat er en væsentlig udfordring for kvarteret, og at der målrettet bør forbygges i forhold til børn og unge.

Da den positive udvikling i forhold til kriminalitetsstatistikken er sammenfaldende med et intensiveret fokus på unge i den boligsociale indsats, tænkes dette fokus fortsat i en kommende helhedsplan. Indsatsen vil særligt fokusere på deltagelsen i foreningsliv og institutionelle tilbud samt på det lokale fritidsjobmarked, hvorfor indsatsen også vil rette fokus mod integration ud over matriklen. Sammen med at der i begge boligafdelinger er indført stop for tildeling af boliger til personer med en plettet straffeattest, skal dette medvirke til en yderligere reduktion i kriminalitetsstatistikken blandt beboerne i kvarteret.

A. Unge i job (12-16 årige)

Fritidsklubben har, ligesom mange foreninger i lokalområdet, svært ved at holde på de unge, når de når 13-års alderen. Det kan et lommepegejob - hvor børn tjener penge på bl.a. at hjælpe med renhold og assistere i lokale daginstitutioner - for en stund. Når børnene runder 14 år synes interessen at dale pga. bl.a. opgaverne, lønnen og de unges selvforståelse. Her kan lommepegeprojektet, forstået som et socialpædagogisk redskab for unge i målgruppen 13-14 år tænkes som forberedelse til et forløb for målgruppen 14-16 år med et øget fokus på at udvikle deres faglige kompetencer og, især, at eksponere dem for et netværk af lokale muligheder for egentlige fritidsjob. Ud over de mange gode, sociale afkast, som lommepegeprojektet bidrager til, så skaber aktiviteterne et alternativ til andre problemer i kvarteret såsom at særligt sårbare unge helt ned til 12-13-års alderen løbende påvirkes og rekrutteres til kriminelle fællesskaber og ofte med religiøse konnotationer. (Kilde: SSP og Vestegnens politi)

B. Unge platform - unge som sociale og kulturelle iværksættere (14-23årige)

Aktiviteten er en videreførelse fra den igangværende indsats og går ud på at understøtte kreativitet og initiativrigdom hos de unge igennem realiseringen af sociale og kulturelle initiativer for andre unge i samarbejde med lokalsamfundet. Denne form for udfoldelse er gødet gennem skole-, lommepege- og øvrige, ungeorienterede projekter. Aktiviteten indebærer ekskursioner og kurser for de unge, en særlig coaching i udvikling af idéer, organisering og gennemførelse af arrangementer og inddragelse af samarbejdspartnere og uformelle mentorer blandt øvrige unge og voksne fra kvarteret og byen, der er forankret i foreningen 'Den skabende by 2640'. Ud over selve den sociale iværksættertilgang og oplevelsen af sammenhæng mellem skolegang og en selvskabt virkelighed, så er det aktivitetens formål, at unge oplever at blive mødt i øjenhøjde og få støtte til egne initiativer af det omgivende lokalsamfund.

'Uddannelse og beskæftigelse'

Der har været et generelt fald i andelen af kvarterets beboere udenfor arbejdsmarkedet. Af de nuværende 35,6% (41,7% ifølge BL-tallene) er ca. halvdelen passive kontanthjælpsmodtagere. Denne andel er, på trods af højkonjunktoren, steget markant i perioden fra 2014 til 2018 (fra 98 til 169 fuldtidspersoner). Det opvejes af, at der har været et massivt fald i den øvrige ledighed fra 84 til 16 fuldtidspersoner (5,8%) samt et markant fald i sygedagpengemodtagere (ifølge BL-tallene). Desværre kan dette skift til dels skyldes at en stor gruppe er faldet ud af dagpengesystemet, da dækningsperioden blev reduceret. I forhold til uddannelsesområdet, så er der 515 ud af 1226 personer, der ifølge BL-tallene kun har grundskoleuddannelse. Dette udgør 45,4% i modsætning til de 70,2%, der fremgår af ghetto-statistikken ovenfor. Forskellen skal findes i ændringen i kriterierne for meritring af udenlandsk uddannelse, som tilsyneladende ikke er kommet med i de seneste BL-tal. Der kan ses en tendens for de 18-29-årige til et lille fald i antallet, der kun har grundskoleuddannelse. I 2018 påbegyndte 92,7% fra Charlotteskolen en ungdomsuddannelse, hvilket er mere end landsgennemsnittet (82,9%).

Til trods for at det går den rigtige vej, så er konklusionen, at der er et stort behov for at hjælpe beboere tilbage på arbejdsmarkedet, og at hjælpe den restgruppe af unge, der har svært ved at finde vej allerede i grundskolen.

Højkonjunktur og større fokus i kommunen via socialrådgivere og fremskudt beskæftigelsesindsats gør, at der kan være en forventning om ikke blot at få flere ledige, men også en del af de relativt mange på passiv kontanthjælp (omtalt i problemkomplekset) i arbejde. Det stigende uddannelsesniveau for de yngre beboere (18-29 år) peger på, at samarbejdet mellem den boligsociale indsats, skolen og kommunens uddannelsesindsats virker, hvorfor dette ønskes fortsat. Indsatsområdets hovedformål er således at få aktiveret en del af beboerne på passiv kontanthjælp og at hæve uddannelsesniveaet yderligere.

A. Fremskudt beskæftigelses- og uddannelsesindsats

På baggrund af fine resultater med netop at få beboere på kontanthjælp i arbejde i Tåstrupgård og Gadehavegård er det ønsket at implementere en lignende fremskudt beskæftigelsesindsats i Charlott kvarteret. Indsatsen koordineres på tværs af de tre boligområder for at opnå den størst mulige synergi. Indsatsen bygger på følgende elementer: En opsøgende indsats ift. virksomheder i relation til skabelse af praktik, fritids-, fleks- og fuldtidsjob; opfølgning i virksomhedsrettede forløb for aktivitetsparate; opsøgende dør-til-dør-indsats; intensive forløb forankret i boligområdet; understøttelse af beboeres mestring af hverdagsudfordringer og andre barrierer i forhold til arbejdsmarkedet.

Som en del af helhedstænkningen er kommunens Sundhedscenter og deres fremskudte indsats i boligområdet også et centralt element i den overordnede indsats. Ligesom kommunes særlige indsats ift. uddannelse til unge (UTA) også koordineres således, at de unge arbejdsløse automatisk tilknyttes en uddannelseskonsulent mv. Generelt er målet at flere 18-64årige fra Charlott kvarteret kommer i arbejde eller uddannelse, samt får en mere aktiv hverdag med andre former for aktiviteter, som forbedrer den enkeltes og familiens trivsel og den samfundsmæssige integration.

B. Praktisk anlagte læringsforløb for elever med særlige behov

I den igangværende helhedsplan er der etableret samarbejder med skole, lokale organisationer, erhvervsliv, ungdomsskole m.fl. om kompetenceudviklingsforløb for elever med særlige behov, hvor der fokuseres på kreative og håndværksmæssige løsninger på lokale udfordringer (dokumenteret effekt v. CFBU). Der er i den forbindelse udviklet, på den ene side, en velafprøvet pædagogisk proces i form af flere samskabelsesforløb og workshops i løbet af et skoleår, hvor pædagogik, personlig udvikling og lyst kombineres, og, på den anden side, særdeles gode samarbejdsflader og relationer mellem lokale aktører. Aktiviteten er en åben mulighed for de deltagende elever, der i forløbet får forbindelse til andre unge fra iværksætterlaget i kvarteret, en mesterlærelignende kontakt til de deltagende fagfolk, får åbnet dørene til nye miljøer for uddannelse og job, samt en oplevelse af at bidrage til kvarterets og byens udvikling.

C. Makerspace

Gennem de skiftende helhedsplaner i Charlott kvarteret har kreativitet og håndværk spillet en gennemgående rolle. Det har været tydeligst i de forskellige skoleforløb og byggeprojekter med beboere. Med den seneste indsats er en pavillon udviklet til et egentligt makerspace, dvs. et kreativt værksted med plads, værktøj og maskiner til at lave en række forskellige design- og håndværksopgaver. I en ny helhedsplan foreslås denne funktion integreret i de øvrige aktiviteter med henblik på en lokal forankring - som understøttelse af læringsforløb, brobyggende naboskabsaktiviteter, iværksætteri og forældre-barn aktiviteter.

'Forebyggelse og forældreansvar'

Der er i Charlott kvarteret foretaget underretninger på over 150 børn (ud af 453) mellem 0 og 17 år i 2018. Det tidligere fokus på repræsentation i daginstitutioner reguleres nu ved lov, hvorfor en boligsocial facilitering med dette formål ikke isoleret set er relevant. Der er imidlertid flere problemstillinger i forhold til forældrenes deltagelse i børnenes institutions- og skolegang. Lagtagelser foretaget af pædagoger i Charlott kvarteret viser, at der er en betydelig opsplitning både forældrene imellem, imellem forældre og skole/institutioner og i forhold til by/boligområde, som ligeledes in direkte understøttes af rapporten *Charlotteager - Tryghed og trivsel – 2018*

Behovet for tidlig forebyggelse er derfor fortsat særdeles relevant, da alt for mange børn mistrives og mange forældre mangler ressourcer og netværk til at løfte opgaven alene.

Så selv om der, som angivet i problemkomplekset, er en særdeles positiv udvikling i både kriminal- samt uddannelses- og beskæftigelsesstatistikkerne for Charlott kvarteret, er der stadig behov for et fokus på den tidligt forebyggende indsats. De nævnte underretninger og udfordringer med forældres deltagelse i de mindre børns liv giver imidlertid grund til at fortsætte en fokuseret indsats netop på disse områder.

A. Støtte til sårbare småbørnsfamilier

I den kommunale forvaltning er der et stort fokus på børnenes repræsentation i institutioner og skole. Som supplement hertil vil et særligt fokus i den boligsociale indsats være udfordringerne omkring forældres generelle deltagelse i børnenes liv. Arbejdet med forældre og børn er allerede velfunderet i den eksisterende helhedsplan med fokus på (nye) familier med småbørn samt på de omgivelser, der

udgør krav og muligheder i deres liv. En særlig opmærksomhed har udviklet sig omkring problemerne med opsplitting mellem forældre, institutioner og omgivende byområder. Indsatsen er fokuseret på at støtte arbejdet med at forberede barnet på at indgå i institutioner og skole ved at styrke forældrenes handlekompetencer og aktive medborgerskab. Indsatsen omfatter rådgivende samtaler, kurser, åbne netværksmøder samt udviklingen af fælles initiativer. Fokus vil samtidig være på samarbejdet mellem professionelle aktører, facilitering og forankring af de forebyggende aktiviteter med eksterne aktører, eks. bibliotek, sprogskole, frivillige organisationer, kommunale centre mm.

B. Forældre-netværk – kompetenceudvikling af forældre

Helt basalt i denne indsats er den løbende udvikling af relationer internt imellem personer i målgruppen og imellem disse og de øvrige sociale omgivelser i kvarter, by og kommune. Dette tjener udviklingen af både selvværd, gensidig tillid, viden og generelle handlemuligheder for målgruppen. Der vil være fokus på udviklingen af et differentieret netværk mellem forældre, forældre og institutioner samt forældre og det omgivende lokalområde. Dette er i forvejen et basalt element i den nuværende indsats. Det centrale ved at fremhæve dette element er at bygge videre på disse netværk, så de indgår som led i en stærkere, løbende lokal udveksling af erfaring, viden og ressourcer.

2. Hvilke samarbejdspartnere der ud fra en lokal vurdering bør involveres i indsatsen i boligområdet, herunder de enkelte samarbejdspartners bidrag såvel inden for som uden for helhedsplanens rammer.

De primære samarbejdspartnere og i hvilken sammenhæng de vil indgå fremgår af det tidligere afsnit. For en ordensskyld er de også listet her: Kommunen: job og beskæftigelse, ungecenteret (herunder UTA), sundhedscenter, kultur og fritid, byudvikling og boligsocial taskforce. Lokale institutioner: Skole, ungdomsskole, teknisk skole, bibliotek, fritid- og ungdomsklub, daginstitutioner, driften i boligafdelingerne. Foreninger: Den skabende by, erhvervsnetværket, lokale klubber og foreninger mf. Helt generelt tænkes alle indsatserne gennemført i partnerskaber jf. den faciliterende tilgang.

3. Overvejelser om organiseringen, herunder den boligsociale bestyrelse, lokale styre-/følgegrupper og evt. politiske fora.

Bestyrelse og lokal følgegruppe

Den nuværende organisering omkring bestyrelsen og den lokale styre-/følgegruppe tænkes fortsat. Kommissorie og forretningsorden er vedlagt som bilag.

Helhedsplanens sekretariat

Organiseringen af aktiviteter og de påtænkte samarbejdspartnere er beskrevet under de enkelte indsatser.

Kommunalt organiserede netværk

SSP, Lokale institutioners samarbejdsnetværk, koordinationsgrupper for samtlige indsatser på tværs af tre helhedsplaner i kommunen.